

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΕΠΙΜΟΡΦΗ ΚΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΓΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ 'Εν 'Αθήναις φρ. 15—'Εν δε ταῖς ἑπαρ. φρ. 16—'Εν τῇ ἑξῆς. φρ. 20.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΤΥΤΗΣ.

ΑΔΡΑΝΕΙ ΜΙΑ ΕΞΟΥΣΙΑ.

Ἡ Βασιλικὴ ὑπογραφή ἥτις ἐδόθη εἰς τὸ Διάταγμα τῆς μεταθέσεως τοῦ Εἰσαγγελέως τῶν Ἐφετών δὲν εἶναι ἐκ τῶν συνήθων ὑπογραφῶν αἰτίνες τὴν ἀξίαν κατήντησαν νὰ ἔχουν, ὥστε νεοφώτιστος διπλωμάτης παρεκάλεσε τὸν Βασιλέα ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ δι' ἑρισμοῦ του ὅταν τοῦ φέρουν νὰ ὑπογράψῃ τὴν παῦσίν του ἀντὶ μιᾶς νὰ δώσῃ δύο. Καλῶς γνωρίζομεν ὅτι οὐδεμία ὑπουργικὴ ἐφημερίς διέψευσε τὸ πρὸς τὸν πρῶν ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης ἀπευθυνθέν Βασιλικὸν γράμμα, δι' οὗ ὁ ἡγεμὼν συνίστα τὴν αὐστηράν καταδίωξιν τῶν ἐνόχων ἐν τοῖς Βελενδζαϊκοῖς. Ὁ ἡγεμὼν λοιπὸν ἐπέσθη ὅτι τὸ ἀνακαλυφθέν ἐγκλήμα δὲν ἦτο ἐκ τῶν συνήθων, διότι ἄλλως διὰ πᾶσαν εἰδήσιν νέου ἐγκλήματος θὰ εἴχομεν καὶ νέον βασιλικὸν γράμμα. Ὁ ἡγεμὼν ἐπέσθη ὅτι οἱ πλόκαμοι τῶν Βελενδζαϊκῶν ἔφθανον μέχρι τῶν Συμβούλων του, καὶ ἐπειδὴ ἡ δικαιοσύνη λίαν κακῶς καὶ λίαν ἀντισυνταγματικῶς διατελεῖ ὑπὸ τὴν φανεράν ἢ κρυφίαν κυβερνητικὴν ἐποπτείαν, ἔσπευσε νὰ χωρισθῇ εἰς τὴν περίστασιν αὐτὴν ἀπὸ τῶν Συμβούλων του καὶ νὰ παραστῇ ὡς Ἐξουσία ἀπέναντι Ἐξουσίας. Καὶ τοῦτο εἶναι εἰς ἐκ τῶν μυστηριωδῶν μηχανισμῶν τοῦ Συντάγματος, τὸν ὁποῖον ἐν Ἑλλάδι δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐννοήσωμεν καλῶς. Ὁ Βασιλεὺς, ὅστις φαίνεται ταυτιζόμενος μετὰ τῶν συμβούλων του, ὁ Βασιλεὺς ὁ μὴδὲν πράττων ἄνευ τῆς γνώμης τῶν ὑπευθύνων ὑπουργῶν του, ὁ Βασιλεὺς αὐτὸς ἔρχεται ὥρα καθ' ἣν οὕτως εἰπεῖν χειραφετεῖται ἀπὸ τῆς νέου εἵδους ὑπουργικῆς δουλείας καὶ ἀνακτῶν ὅλην τὴν Βασιλικὴν ἐλευθερίαν του δρᾷ αὐτογνωμόνως, ἀντιπροσωπεύων αὐτὸς τὸν τόπον, καὶ διεκδικῶν αὐτὸς τὰ δικαιώματα τῆς ἐθνικῆς κυριαρχίας. Καὶ ἄλλοίμονον! Ἐὰν δὲν ὑπῆρχον αὐταὶ αἱ διαλείψεις τῆς ἡγεμονικῆς χειραφείας! Τὰ ὑπουργεῖα θὰ μετεβάλλοντο ἐν τισι περιπτώσεσιν εἰς δικτατορίας καὶ δικτατορίας τοῦ χειροτέρου μάλιστα εἵδους. Ἐεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον ἡ Ὥρα ἀπεφάνετο ὅτι ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς δὲν κυβερνᾷ ὁ τόπος, ἀλλ' οὔτε ἡ κυβέρνησις, ἐὰν δὲν εἶναι δόγμα ἀναρχικόν, τότε εἶναι δόγμα μὴδὲν σημαῖνον. Ἐν ἀπουσίᾳ

τῆς Βουλῆς κυβερνᾷ ὁ τόπος διὰ τοῦ ὑπουργείου καὶ ἐν ἀνάγκῃ διὰ τοῦ Βασιλέως. Αὕτῃ νομίζομεν εἶναι ἡ ἀλήθεια.

Ἀποχωροῦσα ἡ Βουλὴ ἀρίνει πάντοτε ὑπουργεῖον ἀπολαύον τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς. Διότι δὲν δύναται νὰ ἐννοηθῇ Βουλὴ σώζουσα ἀκέραια τὰ δικαιώματά της νὰ ἴδῃ κηρυσσομένην τὴν λήξιν τῆς Συνόδου ὑπὸ κυβερνήσεως ἥτις δὲν προέρχεται ἐκ τῶν σπλάγγων τῆς πλειοψηφίας αὐτῆς. Ἀλλὰ τὸ ὑπουργεῖον τὸ ὁποῖον ἀντιπροσωπεύει τὴν Βουλὴν κατὰ τὴν λήξιν τῆς Συνόδου, ἀντιπροσωπεύει ἐπομένως τὸν τόπον καὶ εἶναι κυβερνήσις ἐθνικὴ, δὲν εἶναι δυνατὸν μικρὸν ἀφοῦ ἴδῃ κλειομένης τῆς θύρας τοῦ Βουλευτηρίου νὰ ὑπολάβῃ ἑαυτὸ ὑπ' οὐδεμιᾶς συνεχόμενον ὑποχρέωσιν, ἐλευθέρων ἐπομένως νὰ κιβδηλεύσῃ τὸ πνεῦμα τῆς πλειοψηφίας ὅπερ αὕτη ἀποχωροῦσα ἄρῃτε κληρονομίαν, νὰ παραβῇ τὰς ἐπαγγελίας του, νὰ μεταβάλῃ τὴν πολιτικὴν δυνάμει τῆς ὁποίας ἐσχημάτισε τὴν πλειοψηφίαν αὐτὴν καὶ νὰ τραπῇ ὁδὸν ἐν τῇ ὁποίᾳ Βουλὴς ὑπαρχούσης μόλις θὰ εἴχε συνοδοιπόρους τὰ ἴδια αὐτοῦ μέλη καὶ ταῦτα διαδοχικῶς παραιτούμενα καὶ ἀνανεούμενα; Ὁ πρόεδρος τῆς νῦν κυβερνήσεως κατέστητε πραγματικότητα τὴν ἀνωτέρω ὑπόθεσιν. Ὅχι μόνον ἀπὸ πολεμικῆς ἀντὶ πάσης θυσίας κυβερνήσεως ἐγένετο κυβέρνησις ἀντὶ πάσης θυσίας ὑποχωρητικῇ, ἐξαπατήσασα οὕτω τὴν πλειοψηφίαν τῆς Βουλῆς ἥτις ἐπὶ τοιοῦτῳ προγράμματι ἐψήφισεν αὐτὴ ἑκατομμύρια ἐπὶ ἑκατομμυρίων, ἐξαιρετικὸς νόμος ἐπὶ ἐξαιρετικῶν νόμων καὶ φόρους ἐπὶ φόρων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ κυβερνήσεως τιμῆς, τοιοῦτο ἐπὶ τέλους ἐχούσης πρόσχημα, ἀπεκαλύφθη κυβερνήσις καθ' ἣς ἡ δικαιοσύνη ἐπιστεῖσι ἐν ταῖς ἐνεργεσίαις τῆς τὸ φάντασμα τοῦ ἀπροχωρήτου.

Τί γίνεται ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ; Βουλὴ δὲν ὑπάρχει. Κυβέρνησις ἀπολαύουσα τῆς ἐμπιστοσύνης τῆς Βουλῆς ἰπίσης δὲν ὑπάρχει. Τί ὑπάρχει λοιπόν; Ἡ Ὥρα, ὁ θῆλυς οὗτος καθηγητὴς τοῦ Συνταγματικοῦ δικαίου, διαβλέπει τὸ χάος· ὁ νοῦς της σταματᾷ· καὶ τὸ συνταγματικόν της συμπέπασμα εἶναι ἄρκετὰ ἀστεῖον: αὐτὲς ὁ τόπος λέγει, κυβερνᾷ, ἀλλ' οὔτε ἡ κυβέρνησις. Τὸ ἀληθὲς ὅμως εἶναι ὅτι κυβερνᾷ ὁ Βασιλεὺς. Ἐὰν εἰλεπον καὶ αὐταὶ αἱ ὀλίγαι περιπτώσεις καθ' ἃς ὁ Βασιλεὺς ἐκυβέρνα, τότε τὸ

συνταγματικὸν πολίτευμα θὰ ἦτο καθαρὰ εἰδωλολατρία, καθαρὸς φετιχισμὸς τῶν ἀγρίων, ὁ δὲ Βασιλεὺς χρυσοῦν ῥάκος τὸ ὅποιον θὰ ἐπροσκυνῶμεν ὡς προσκυνῶν οἱ ἄγριοι μίαν πέτραν ἢ ἓνα φλοῖον δένδρου ἢ ἓν ὄστον. Ἀλλὰ δὲν ἔχει οὕτω τὸ πρᾶγμα· οὔτε ἦτο δυνατόν ἡ τελειότερα φυλὴ τοῦ κόσμου, ἡ ἀγγλοσαξωνικὴ, νὰ παραδεχθῇ πολίτευμα εἰδωλολατρικόν.

Διὰ τοῦτο βλέπομεν ὅτι ἐν Ἀγγλίᾳ ἡ Βασιλικὴ ἐξουσία δὲν εἶναι ἀπλὴ σκιά, ὡς ὑποθέτουσιν οἱ πολλοί. Δὲν βασιλεύει ἐκεῖ ὁ Γλάδστων, ὡς ὑποθέτουσιν ἐνιαυθὰ ὅτι βασιλεύει ὁ Κουμουνδούρος. Ὁ Μπῶρκς εἶπεν ὅτι «ὁ Βασιλεὺς ἐν Ἀγγλίᾳ εἶναι πραγματικὸς Βασιλεὺς.» Καὶ δὲν γνωρίζομεν ἄλλην περίπτωσιν ἢ αὐτὴν τὴν διπλὴν τοῦ κ. Κουμουνδούρου, τὴν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ζητήματι καὶ τοῖς Βελονδζαϊκοῖς, ἀποδεικνύουσαν ὅσον σαφῶς ὅτι παρὰ τὴν Βασιλικὴν Ἐξουσίαν ἦν διαχειρίζεται τὸ ὑπουργεῖον ὑπάρχει καὶ Βασιλικὴ Ἐξουσία ἣν διαχειρίζεται ὁ Βασιλεὺς. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ὁ συντάκτης τοῦ πολυκρότου *Times* πταίει, ὅστις δὲν εἶναι ἄλλος παρ' αὐτὸς ὁ ἡγέτης τῆς ἀντιπολιτεύσεως, ἵνα διαφύγῃ τὰς δικαστικὰς συνεπειὰς ἡρμήνευσε τὸν ὅρον *Βασιλεία* πολὺ στενῶς, ἐννοήσας τοιαύτην τὴν ὑπὸ τῶν ὑπευθύνων συμβούλων τοῦ Στέμματος διαχειριζομένην βασιλικὴν ἐξουσίαν. Τοιαύτην ἂν δὲν ἀπατώμεθα ἐρμηνείαν ἔδωκε καὶ ὁ Ἀρειὸς Πάγος. Τοιαύτην ἐπὶ τέλους ἐρμηνείαν ἔδωκαμεν καὶ ἡμεῖς ὅτε κατηγορήθημεν ἐπὶ ἐξουσίᾳ κατὰ τοῦ ἡγεμόνος. Ἀλλ' ἡ ἐρμηνεία εἶναι ὡς εἴπομεν στενὴ καὶ Βασιλεία δὲν εἶναι πάντοτε ἡ ἐξουσία ἣν διαχειρίζονται οἱ ὑπουργοί, ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνη ἣν διαχειρίζεται ὁ Βασιλεὺς.

Δὲν συνηγοροῦμεν ἐδῶ ὑπὲρ τοῦ συντάγματος, διότι ἀκόμα δὲν γνωρίζομεν ἐὰν δὲν συμφωνήσωμεν ἐν τῷ μέλλοντι μετὰ τοῦ κ. Τρικούπη, ζητοῦντος ἀναθεώρησιν ὅπως μὴ συμβῇ ἐκ νέου τὸ ἄσπονον ὥστε ἀπουσίας τῆς Βουλῆς νὰ καταδολιεῦνται τὸ ὑπουργεῖον τὴν γνώμην καὶ τὰ συμφέροντα τοῦ ἔθνους. Ἡμεῖς ἐξηγοῦμεν τὸ Σύνταγμα καὶ

ἰδίως τὸ ἀγγλικὸν Σύνταγμα, τοῦ ὁποῦ τοῦ ἱστορικὸν πνεῦμα εἶναι τοῦτο. Ὅσακις συμβαίνει ἡ κυβέρνησις νὰ μὴ ἀντιπροσωπεύῃ τὸ ἔθνος, παρεμβαίνει ἡ Βασιλεία, ἀποπέμποντα τὴν κυβέρνησιν καὶ σώζουσα τὸν τόπον.

Οἱ ἡγεμόνες τῆς Ἀγγλίας, λέγει ὁ συνταγματολόγος Γκρέϋ, δύνανται νὰ ἐξασκήσουν καὶ ἐν γένει ἐξήσκησαν μεγάλην ἐπ' ῥῶσιν ἐπὶ τῶν κυβερνήσεων, ἐν κρίσεσιν δὲ καιρῶν ἡ ἐξουσία τοῦ Στέμματος ὅπως ἀντιτάσῃ ἀρνήσιν εἰς ὅ, τι προτείνουν οἱ Σύμβουλοί του δύναται ν' ἀποβαίῃ ἐπὶ μεγάλῃ ὥρσει τοῦ τόπου.»

Οὕτω παρ' ἡμῖν ἡ ἀντιπολίτευσις ἐδικαιοῦτο ἐλπίζουσα ὅτι τὸ Στέμμα θὰ ἤρνετο εἰς τοὺς Συμβούλους τοῦ τὸν μετὰ τῆς Τουρκίας συμβιβασμόν. Οὕτως ἐπίσης ἡ αὐτὴ ἀντιπολίτευσις ἐδικαιοῦτο ἐλπίζουσα ὅτι ὁ Βασιλεὺς ἡλύνατο ἐπ' ἀγαθῇ τῆς Δικαιοσύνης ν' ἀρνηθῇ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Διατάγματος, δι' οὗ ὁ τέως Βίσαγγελεὺς τῶν Ἑρετῶν μειτερίσθητο ἀπ' Ἀθηνῶν εἰς Κέρκυραν.

Ἀλλὰ θὰ μᾶς εἴπητε : οἱ Ἀγγλοὶ δὲν ἐσκέφθησαν ὅτι ὅλοι οἱ Βασιλεῖς δὲν δύνανται νὰ θέλωσιν τὸ ἀγαθὸν τοῦ τόπου καὶ ὅτι δυνατόν νὰ ὑπάρξωσι καὶ Βασιλεῖς οἵτινες νὰ θέλωσι τὸ κακὸν τοῦ τόπου, οἵτινες νὰ μεριμνῶσι μόνον πῶς νὰ γεμίσουν τὸν κορβανᾶ των διὰ πᾶν *ἐνδεχόμενον*, οἵτινες ἐναλλάξ νὰ παίξουν τυφλομῦθον μετὰ τὴν ἐνοχὸν τῶν κυβερνήσεων, καὶ πότε ὁ Βασιλεὺς νὰ δένῃ τὰ μάτια τῶν ὑπουργῶν του, πότε οἱ ὑπουργοὶ νὰ δένουν τὰ δικά του, ὅτι πολλάκις γίνεται ἐν εἶδος συναλλαγῆς μεταξὺ Βασιλέως καὶ ὑπουργοῦ ἢ ἐπὶ τὸ χυδαϊότερον *συντροφιάς*, ὅτι πολλάκις ὁ Βασιλεὺς δύναται νὰ πωλῇ τὰ συμφέροντά τοῦ τόπου τοῦ εἰς ξένας δυνάμεις, εἰς ἰσχυροὺς συγγενεῖς παρ' ὧν ἔχει νὰ ἐλπίζῃ εἰς τὰς ἀτυχίας τοῦ ἀποκατάστασιν καὶ χίλια ἄλλα. Τί γίνεται ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐν Ἀγγλίᾳ; Τί γίνεται; Ἡ φορτόνουν ἐπὶ τοῦ Βασιλέως των ὡς ἐπὶ ὄνου, τὸ δισάκκιτον, καὶ τοῦ λένε: ἄμε καλιὰ σου, ἢ θέτουν τὸν τρυφερὸν λαιμόν του ἐπὶ τῆς λαιμητόμου καὶ τοῦ λένε

ΚΑΛΔΕΡΩΝ ΔΕ ΛΑ ΒΑΡΚΑ.

Μήπως ἦτο λεμβούχος τοῦ Πειραιῶς ὁ Κάλδερον; ἡρώτησα ἑμαυτὸν, ἅμα εἶδα τὸ ὄνομα τοῦτο. Καὶ ἤμην ἔτοιμος νὰ ζητήσω τὴν λύσιν τῆς ἀπορίας μου ταύτης παρὰ τοῦ δεινοῦ ἐν μεταφράσεσι κ. Περτῆ, γυμνασιάρχου, ὅστις μέλος κρύφιον τῆς *Italia irredenta* κατώρθωσε νὰ καταστήσῃ ἰταλικὴν τὴν πατρίδα τοῦ κ. Πλαστήρα Ναύπακτον (κοινῶς ἑπακτον, ἰταλ. *Lepanto*) μεταφράζων αὐτὴν Λέπανθον!

Ἀλλ' ἀναγνώσας ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔμαθον μετ' ἀπορίας μου ὅτι ὁ Δὸν Πέτρος Κάλδερον, υἱὸς τοῦ Δὸν Διέγου Κάλδερον δὲ λὰ Βάρκα Βαρρέδα καὶ τῆς Δόννας Ἀννας Μαρίας Χέρραο Ριάνιο, γεννηθεὶς ἐν Μαδρίτῃ τὴν πρώτην ἡμέραν τοῦ 1601, ἦτο γνήσιος ἰταλὸς, καὶ ὅτι ὅτε ἀπέθανε τὴν 25 Μαΐου 1681 ἱερεὺς ἐπίτιμος τοῦ βασιλέως Φιλίππου τοῦ Δ' καὶ ἀρχηγὸς τῆς θρησκευτικῆς ἀδελφότητος τοῦ Ἀγίου Πέτρου, ἀφῆκεν ἐβδομήκοντα τρία *autosacramentales* ἱσάριθμα *laos* καὶ ἑκατὸν ὀκτὼ καμωδίας. Ποιητικὴ τοιαύτη, καὶ ὄντως μεσημβρινὴ εὐτοκία εἶνέ τι ἀγνωστον παρ' ἡμῖν· μόνον δὲ παράδειγμα ταύτης ἐλπίζομεν νὰ ἴδωμεν εἰς τὸν ἐποποιὸν κ. Ἀντωνιάδην, ὅστις

θὰ καταντήσῃ νὰ μεταβάλλῃ εἰς ἐποποιᾶν, ἐξαντλήσας τὰ ἄλλα, καὶ αὐτὸν τὸν Πυθαγόρειον πίνακα.

Τοιοῦτος εἶνε ὁ ποιητής, χάριν τῆς ἐξυμνήσεως τοῦ ὁποῦ ἡ Ἰσπανία πανηγυρίζουσα τὴν διακοσιοστὴν ἐπετηρίδα τοῦ θανάτου αὐτοῦ, συνεκάλεσεν εἰς ἀγῶνα τοὺς ποιητὰς τῶν δύο κόσμων. Καὶ εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦτον ἐσπευσαν ἐκ τῶν ἡμετέρων νὰ μετάσχωσι καὶ ὁ φίλος μου κ. Ξένος, εἰς τῶν ἱριστευσάντων μάλιστα, καὶ ὁ φίλος μου κ. Καμπούρογλου, καλοὶ καὶ δόκιμοι ποιηταί, καὶ ὁ κ. Π. Ματαράγκας καὶ ὁ μὴ φίλος μου κ. Ἀντωνιάδης, καὶ εἴ τις ἄλλος. Ἐγὼ δὲν κατήλθον διὰ τὸν ἀπλούτιστον λόγον ὅτι δὲν εἶμαι ποιητής· ἀλλὰ καὶ ἂν ἤμην, πάλιν δὲν θὰ κατηρχόμην, μετὰ τὴν ἀδειαν τῶν φίλων μου. Πρὸς τοῦτο ἔχω τοὺς λόγους μου, οὓς πειρῶμαι νῦν νὰ ἐκθέσω.

Ὅτε ἠθέλητα νὰ μάθω τί ἐστὶ Κάλδερον, καὶ εἶδα ὅτι ὁ Γουλιέλμος Schlegel λέγει περὶ αὐτοῦ ὅτι «οὐδεὶς ἄλλος ἐν τῇ γῇ ὑπῆρξε ποιητὴς ὡς αὐτὸς ἄξιος ὅπως ὀνομασθῇ υἱός, καὶ οὐδεὶς κάλλιον αὐτοῦ ἠδυνήθη νὰ δώσῃ ποιητικωτέραν χροιάν εἰς τὰς ἐν τῇ σκηνῇ περιπετείας» ἔμεινα ἐννοός. Ἀλλ' ὅτε εἶδα καὶ τὴν γνώμην ἐτέρων κριτικῶν, τοῦ Sismondi προεξάρχοντος, καὶ ἐγνώρισα ἐγγύθεν τινὰ τῶν ἔργων τοῦ Κάλδερον, κατενόησα πόσον ἡ κρίσις τοῦ αὐλικοῦ συμβούλου Schlegel, τοῦ θερμοῦ ἀποστόλου τοῦ ῥομαντισμοῦ, ἦτο παρακεκινδυνευμένη, καὶ, μετὰ τὴν ἀδειαν πάν-

πάλι τὸ ἴδιον μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὴν φορὰν αὐτὴν ἀπο-
τείνονται οὐχὶ πρὸς τὸ ἁμαρτωλὸν σῶμα, ἀλλὰ πρὸς τὴν
ἁμαρτωλὴν ψυχὴν του.

Διὰ τὴν ἡμετέραν Βασιλείαν κανὼν ἄχρι τοῦδε ὑπῆρξε
τὸ μὴ ἀρνεῖσθαι τίποτε τοῖς ὑπευθύνουσι ὑπουργοῖς, ἐξαιρέ-
σις δὲ τὸ ἀρνεῖσθαι κάποτε. Ἡ τακτικὴ αὕτη δὲν παρα-
διάζει βεβαίως τὸ γράμμα τοῦ συντάγματος· ἐντεῦθεν οἱ
δικηγόροι πολίτευταί μας ἡσυχάζουν. Ἀλλὰ καθ' ἡμᾶς τὸ
Σύνταγμα θέλει ἐνεργὸν Βασιλείαν ἐν δεδομέναις περιστά-
σεσιν· ἄνευ τοιαύτης ἐνεργοῦ Βασιλείας τὸ σύνταγμα νο-
θεύεται. Ἐπρονόησεν ὁμοῦ τὸ Σύνταγμα περὶ ἐγγυήσεων
ἐνεργοῦ Βασιλείας; Ἀπόδειξις ὅτι δὲν ἐπρονόησεν εἶναι ἡ
περὶ ἀναθεωρήσεως τοῦ Συντάγματος γνώμη τοῦ ἡγέτου
τῆς ἀντιπολιτεύσεως. Καὶ ἄλλη ἀπόδειξις εἶναι αὐτὰ τὰ
πράγματα τὰ ὁποῖα διατρέχουμεν.

Τίς ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ ὅτι πταίει ὁ Βασιλεὺς ἂν ὁ Κου-
μουνδοῦρος ἀφέθῃ νὰ ἐξαπατήσῃ τὸ ἔθνος εἰς τὰ τρυφερώ-
τερα καὶ νὰ καταδολιευθῇ τὴν δικαιοσύνην εἰς τὰ ἱερώ-
τερα; Οὐχὶ βεβαίως ὁ κ. Τρικούπης ὅστις ἐζήτησε μόνον
ἀναθεωρήσιν τοῦ θεμελιώδους νόμου ὅπως μὴ ἐπαναληφθῇ
ἐκ νέου τὸ ἀπαίσιον πείραμα· τόσον δὲ εἶναι ἀληθές ὅτι
δὲν ἐτόλμησεν, ὥστε ὅταν ἓνα τῶν συντακτῶν του διέφυ-
γεν ἡ ζωὴ ἀνάμνησις τῆς ἡγεμονίδος ἥτις παρουσίασεν
εἰς τὴν γαλλικὴν Βουλὴν τὸ τέκνον της ὅπως τῷ ἀποδοθῇ
ὁ ἀφαιρεθεὶς θρόνος, ἥκουτε δὲ παρὰ τοῦ Λαμαρτίνου τὸ
περίφημον ἐκεῖνο: «Πολὺ ἄργα», τὴν ἐπαύριον ἐσπευτε ν'
ἀποτινάξῃ ἀπὸ τῆς καθαρᾶς ρεδιγκότας του πᾶσαν στα-
σιαστικὴν ἰδέαν καὶ νὰ εἴπῃ ὅτι αἱ στασιασταί, Βασιλεῦ,
εἶναι γύρω τοῦ θρόνου σου.» Ἐπειτα, εἰς τὴν συνταγμα-
τικὴν αὐτὴν κιβδηλείαν συνετέλεσε καὶ αὐτός, ὑπερασπι-
σθεὶς μανιωδῶς τὸ δόγμα τῆς ἀδεδηλωμένης. Ὁ Κου-
μουνδοῦρος, κύριε Τρικούπη, εἶναι μετημαρτυσμένος εἰς ἀδε-
δηλωμένην. Περιττὸν νὰ εἴπωμεν ὅτι οἱ συμπολιτεύ-
μενοι φέρουσι οὐχὶ πολὺ ἄδίκως ἀνὰ στόμα ὅτι ὁ Βασιλεὺς

ἔχει εἰς τὰ πράγματα τὴν κυβέρνησιν τῆς πλειοψηφίας.

Τὰ πάντα λοιπὸν συνέρχονται ὅπως ἀναδειξώσιν ἀληθεῖς
τὰς ἡμετέρας ἀρχὰς τὰς ἐποίας ὑποστηρίζομεν ἅψ' ἥς ἐγνω-
ρίσθημεν μετὰ τοῦ δημοσίου. Δὲν εἴμεθα πλατωνικοὶ ἐρα-
ταῖ τοῦ δημοκρατικοῦ πολιτεύματος. Δημοκρατικοὶ ἐγε-
νόμεθα ἐνταῦθα, ἅψ' ἥ; εἶδομεν ὅτι τὸ σύνταγμα δὲν ἐλει-
τούργησεν ἄχρι τοῦδε ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ τόπου. Τὸ σύνταγμα-
τικὸν πολίτευμα εἶναι ἀτελές διότι ὑποτίθησι Βασιλέα δυ-
νάμενον καὶ ἐναντίον τῶν Συμβούλων του νὰ σώσῃ τὸν τό-
πον. Ἀλλὰ ποῦ νὰ εὕρωμεν τοιοῦτους Βασιλεῖς;

Καλιβάν.

ΦΡΟΥ-ΦΡΟΥ.

Ἡρθῃ καὶ τὸ σκάνδαλον τῆς ἀπαγορεύσεως εἰς τοὺς ὑ-
ταξιωματικοῦς ὅπως φοιτῶσιν εἰς τὸ θέατρον τοῦ Φιλήρου·
τώρα ποῦ ἦρθῃ ἡ ἀδεια πιστεύομεν νὰ βλέπωμεν καὶ ὀλι-
γωτέρους.

Δυστυχῶς φαίνεται ὅλα ὅσα ἐγράψαμεν περὶ τῆς αὐλι-
κῆς συμπεριφορᾶς τοῦ προέδρου τῆς περὶ τοῦ καλλωπισμοῦ
ἡς πόλεως ἐπιτροπῆς κ. Φιλήμονος ἔχονται ἀληθείας, καθ'
ὅσον ὁ συντάκτης τοῦ «Αἵωνος» δὲν μᾶς ἀπήντησεν οὔτε
γρῦ. Εἶναι λυπηρὰ εἰς ἡμᾶς πρῶτους τοιαῦτα καταπτώ-
σεις χαρακτήρων οἵτινες ὅπως δὴποτε διεκρίθησαν ἄλλοτε
ἐπὶ σθένει ὑπερφηφείας. Δυστυχῶς οἱ χαρακτῆρες οὗτοι δὲν
εἶναι ἀκέραιοι, εἶναι μισοί, καὶ κυρίως ἀθωράκιστοι κατὰ
τῶν πειρασμῶν.

τοτε τῶν καλῶν φίλων, ἀπεδεξάμην τὴν γνῶμην τῶν δευ-
τέρων. Ὁ Δὸν Πέτρος Κάλδερον γινώσκει τόσον τὴν ἀν-
θρώπινην καρδίαν, ὅσον ἐγὼ γινώσκω τὸ θερινὸν ἀνάκτορον
τοῦ αὐτοκράτορος τοῦ Οὐρανίου κράτους. Ἡ μεταφυσικὴ
ἦν ὁ Καστελλὰρ ζητεῖ παντὶ σθένει νὰ ἀνεύρῃ ἐν τοῖς δρα-
ματικοῖς ἔργοις τοῦ Κάλδερον εἶνε τοιαύτη, ἣν δὲν θὰ κα-
τεδέχεται νὰ διδάξῃ οὐδ' αὐτὸς ὁ κ. Πύρλας. Ὁ ἄνθρωπος
δὲν ὁ Κάλδερον ἄγει ἐπὶ τῆς σκηνῆς δὲν εἶνε ὁ κοσμοπολί-
της Ἀμλετ, ἡ ὁ Λήρ ἡ ὁ Ἰάγος· δὲν εἶνε οἱ ζωντανοὶ καὶ
σήμερον Οἰδίποδες καὶ Ἀτρεΐδαι τῆς ἀρχαίας τραγωδίας·
δὲν εἶνε οὐδ' αὐτοὶ οἱ ἐκ τοῦ Τακίτου καὶ τῆς Παλαιᾶς Δια-
θήκης ἐξηγούμενοι καὶ ad usum Delphini παρασκευασμένοι
ἥρωες τοῦ Κορινθίου καὶ τοῦ Ρακίνα, οἵτινες φοβοῦνται μὴ
ἐκληφθῶσιν ὡς ἀνάγωγοι ἂν ἀποτείνόμενοι πρὸς γυναῖκα,
εἴτε Ἀθαλίχ εἴτε Ἀγριππῖνα καλεῖται αὕτη, δὲν ἀρχίσωσι
μὲ τὸ «Madame». Εἶνε ἀπεναντίας ὁ καθολικὸς ἰσπανός,
ὁ νωθρὸς ὑπὸ τοῦ βασιλέως τῆς Ἰσπανίας καὶ τῶν Ἰν-
διῶν Φιλίππου τοῦ Δ'. τοῦ rey poeta, ὑπὲρ τοῦ ὁποῦ
900 χιλιάδες ἱερεῖς καὶ μοναχοὶ ἐδέοντο καθ' ἐκάστην, ὁ
ὑποδουόμενος τὸν κόθορνον, ἀφοῦ πρότερον παρίστη εἰς τὸ
auto-da-fé, ἐνῶ κατ' ἀπόφασιν τοῦ ἀρχιεπισκόπου τοῦ Το-
λεδου ἀπετρεφρόθη δωδεκάς αἰρετικῶν ad maiorem Dei
gloriam. Καὶ αὐτὸς εἰσέτι ὁ Σιγισμόνδος τοῦ Vida es
sueno, ὁ τρόπον τινὰ Ἀμλέτος τοῦ Κάλδερον καὶ μᾶλλον

ἐνθρόνιστος τῶν ἡρώων του, δὲν ἀποβάλλει τὴν ἰσπανικὴν
αὐτοῦ ὑψηλότητα. Ὁ Κάλδερον, καὶ πρὸ αὐτοῦ ὁ Σερβάν-
τες καὶ πρὸ τούτου ὁ Σαίξπηρ, κατήγγησε τὰ δεσμά καὶ
ἐνέπτυξε τὰ στενὰ ὅρια τοῦ χρόνου τῆς ἀρχαίας τραγω-
δίας· ἀλλὰ γνωρίζετε μέχρι τίνος σημείου ἐφθασεν ἐνίοτε
ἡ ἐλευθερία του αὕτη; Εἰς ἐν τῶν μυστηρίων του, Origen
perdida y restauracion de la Vierge del sagrario, ἡ πρῶ-
τη πράξις συμβαίνει εἰς τὸν ἑβδομον αἰῶνα, ἡ δευτέρα εἰς
τὸν ὄγδοον καὶ ἡ τρίτη εἰς τὸν ἐνδέκατον! Αἶ, καὶ ἂν εἴη
ὁ Ἀριττοτέλης!... Τὴν Ἀτὴν τῶν ἀρχαίων ἀντεκατέ-
στησεν ἐκεῖνος διὰ τῆς θείας προνοίας, ἀλλὰ προνοίας τοῦ
καθολικισμοῦ, ἥτις ὄργανα ἔχει ἀντὶ τῶν Εὐμενίδων τοῦ
ἀλγοῦ αἰῶνος τῆς Ἰσραῆ· Ὁ Βεζετάσως. Τὰ πρόσωπά του ὁ Κάλ-
δερον δὲν λαμβάνει πάντοτε ἐκ τοῦ κόσμου τούτου, καὶ
πλὴν κωμῶδιων του τινῶν οἷον τοῦ Alcalde de Zalamea
Manas de Abril y Mayo κλπ. ὅπου παρίστανται σκηναὶ
τῆς συνήθους ζωῆς, καὶ ἐν αἷς διαπνέει χάρις καὶ ἀφέλεια
καὶ δύναμις κωμικῆ ἀληθείας θαυμασίας, τὰ λοιπὰ καὶ ἰδίως
τὰ auto-sacramentales πληροῦνται ὑπὸ προσώπων μυθι-
κῶν καὶ ἀνυπόστατων. Ἀφοῦ ἐξήντηλσε τὰς πηγὰς τῆς Πη-
λαιᾶς καὶ Νέας Διαθήκης, τὴν ἱστορίαν τοῦ Μεγάλου Ἀλε-
ξάνδρου, τὰ συναξάρια, τὰ ἱπποτικά παραμῦθια, καὶ αὐ-
τὴν εἰσέτι τὴν ἱστορίαν τῆς βασιλείας τῆς Σουηδίας Χρι-
στίνης, κατέφυγεν εἰς τὰς ἀφηρημένας ἐννοίας, καὶ ἐπλα-